

Quickscan flora en fauna

St. Servatiusstraat/Balledonk

Heeswijk-Dinther

Gemeente Bernheze

Quicksan flora en fauna

St. Servatiusstraat/Balledonk

Heeswijk-Dinther

Gemeente Bernheze

Datum:

21 december 2009

Projectgegevens:

NAT02-RLT00029-01a

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Natuurwetgeving	2
2	Gebiedsbeschrijving	3
2.1	Huidige situatie	3
2.2	Toekomstige situatie	4
3	Methode	5
3.1	Literatuurstudie	5
3.2	Veldbezoek	5
4	Onderzoeksresultaten	7
4.1	Literatuurstudie	7
4.2	Veldbezoek	8
4.3	Relatie veldbezoek – literatuurstudie	8
5	Toetsing aan de Flora- en faunawet	9
5.1	Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)	9
5.2	Vogels	9
5.3	Vleermuizen	10
5.4	Eekhoorn	10
6	Conclusies en aanbevelingen	13
6.1	Conclusies	13
6.2	Aanbevelingen	14
7	Bronnen	15
7.1	Boeken en rapporten	15
7.2	Websites	15

Bijlage

Flora- en faunawet

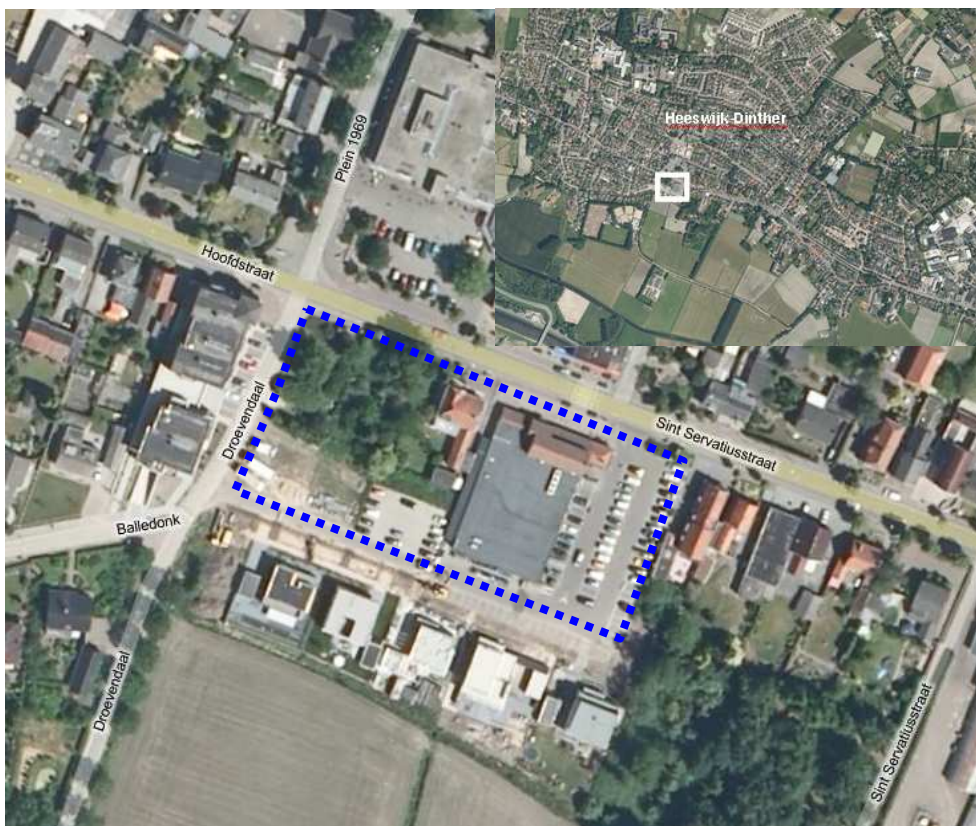
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de bouw van een nieuwe Jumbo Supermarkt aan de Sint Servatiusstraat te Heeswijk-Dinther. Ten behoeve van de nieuwbouw zullen de huidige Jumbo Supermarkt en de naast de supermarkt gelegen woning worden gesloopt.

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het huidig vigerend bestemmingsplan voor de locatie. Er dient daarom specifiek voor de locatie een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande figuur is het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 1: Locatie en begrenzing plangebied (www.bing.com/maps, 2009)

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Natuurwetgeving

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

1.3.1 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

1.3.2 EHS en Natura 2000

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natura 2000 geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Huidig gebruik

Het plangebied van voorliggend bestemmingsplan ligt aan de zuidzijde van het centrum van Heeswijk-Dinther, tegenover het winkelgebied aan het Raadhuisplaza. Het plangebied betreft zowel de huidige supermarkt als de (aan de westzijde) naastgelegen woning en plantsoen. De begrenzing wordt gevormd door de Sint Servatiusstraat in het noorden, het perceel van Sint Servatiusstraat 37 in het oosten, Balledonk in het zuiden en Droevendaal in het westen. (figuur 2, impressie plangebied).

Figuur 2: Impressie plangebied (Croonen Adviseurs, 2009)

Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Er is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet ter plaatse. In de nabijheid (2 km) van het plangebied ligt een bosgebied dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de EHS.

2.2 Toekomstige situatie

Toekomstig gebruik

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een gesloten bouwblok ter hoogte van de kruising St. Servatiusstraat en Balledonk. Op de begane grond van dit blok bevindt zich de supermarkt. Daarboven komen twee lagen met starterappartementen met in totaal maximaal 24 woningen. De woningen vormen aan de buitenzijde een gesloten gevel en hebben aan de binnenzijde een binnenplaats (figuur 3).

Figuur 3: Stedenbouwkundig plan (schetsmodel, bron: Croonen Adviseurs)

Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van deze ruimtelijke ontwikkeling zal de bestaande bebouwing worden gesloopt en wordt de beplanting geheel verwijderd. Mogelijkerwijs worden enkele cultuurhistorisch waardevolle bomen behouden. Dit betreft een zomereik, een linde en een beuk.

3 Methode

3.1 Literatuurstudie

Allereerst heeft er een literatuurstudie plaatsgevonden om na te gaan welke biotopen en daaraan verbonden (strikt beschermde) soorten in het plangebied worden verwacht. Door Bugelhajema Adviseurs is in het kader van deze ruimtelijke ontwikkeling reeds een verkennende vleermuizeninventarisatie uitgevoerd. De resultaten van deze vleermuizeninventarisatie zijn betrokken bij deze quickscan flora en fauna.

Via de website natuurloket.nl heeft een eerste verkenning plaatsgevonden van aanwezige soorten in het kilometerhok waarin het plangebied ligt.

De CD "Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant" is gebruikt voor een inventarisatie van de mogelijk aanwezige soorten.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kan op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt gecontroleerd middels collegiale toetsing. Deze waarnemingen geven een beeld van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

3.2 Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd door de ecooloog van Croonen Adviseurs op 25 november 2009. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Literatuurstudie

Uit een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken waarin de locatie ligt (X:160; Y:406 en X:161; 406) (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen, namelijk vaatplanten, zoogdieren, amfibieën, dagvlinders en overige ongewervelden. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht, waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Op de site waarneming.nl (2007-2009) worden de volgende waarnemingen vermeld voor het plangebied of de directe omgeving (flora- en faunawet soorten): zwarte roodstaart, grote bonte specht, huiszwaluw, sperwer, groene specht, pimpelmees, boomkruiper, huismus, koolmees, buizerd en spreeuw.

De CD "Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant" geeft voor de gemeente Bernheze de volgende soorten: kamsalamander, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, vleermuis en drijvende waterweegbree.

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft:

- een groot aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten, waaronder ree, buning, mol, konijn en haas. Daarnaast zijn de volgende zwaarder beschermde (tabel 2/3) soorten waargenomen: eekhoorn, das, bosvleermuis, laatvlieger, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis;
- de volgende (strikt) beschermde vogelsoorten: blauwe reiger, wespandief, havik, sperwer, buizerd, torenvalk, boomvalk, kerkuil, steenuil, bosuil, ransuil, gierzwaluw, nachtzwaluw, draaihals, groene specht, zwarte specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, oeverzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, boompieper, zwarte roodstaart, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, bonte vliegenvanger, pimpelmees, koolmees, boomklever, boomkruiper, ekster, roek, zwarte kraai, spreeuw en huismus;
- enkele algemene licht beschermde amfibieënsoorten (tabel 1): kikker, gewone pad, bastaard kikker, kleine watersalamander. Daarnaast nog de strikt beschermde kamsalamander (tabel 2/3 soort);
- algemene (tabel 1) plantensoorten als gewone dotterbloem, grasklokje, brede wesporchis, gewone vogelmelk, naast de volgende tabel 2/3 soorten: gevlekte orchis, klokjesgentiaan, grote keverorchis, wilde gagel, lange ereprijs en slanke sleutelbloem;

- algemene vlindersoorten als kleine vos, koevinkje, landkaartje, naast het strikt beschermde donker pimperlblauwtje, pimperlblauwtje en het heideblauwtje;
- algemene libellensoorten als blauwe glazenmaker, houtpantserjuffer en gewone oeverlibel;
- de strikt beschermde vissensoorten bierpompje, en de rivier- of beekdonderpad;

Beschermde soorten uit andere soortgroepen zijn niet aangetroffen.

Vleermuizeninventarisatie

Door een vleermuizendeskundige van Bugelhajema Adviseurs is een veldbezoek afgelegd aan het plangebied op 11 september tussen 19:45 uur en 22:00 uur. Tijdens dit veldbezoek zijn drie soorten vleermuizen in en rond het plangebied waargenomen, namelijk gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). De gewone dwergvleermuis is foeragerend waargenomen rond de aanwezige begroeiing van de tuin en aan de zuidzijde van de woning, waarbij ook sociale roepjes gehoord zijn. De ruige dwergvleermuis is foeragerend waargenomen aan de zuidzijde van de woning. De laatvlieger is overvliegend waargenomen. Rond de supermarkt zijn geen vleermuizen gezien. Deze vleermuizenverkenning heeft aangetoond dat de gebouwen in het plangebied geschikt zijn als potentiële vleermuizenverblijfplaats.

4.2 Veldbezoek

Op 25 november 2009 bij 12°C en bewolkt weer is een eenmalig veldbezoek afgelegd door de ecooloog van Croonen Adviseurs aan het plangebied.

Het plangebied bestaat uit een Jumbo Supermarkt met parkeerplaatsen, een jaren '30 woning met tuin en een sterk met bramen en ruigtekruiden verruigde tuin met schuurtje. De afscheiding van deze tuin bestaat uit een haag met gewone vlier, sleedoorn en liguster. In het zuidwesten van het plangebied, naast het parkeerterrein van Jumbo, ligt een verruigd graslandje.

4.3 Relatie veldbezoek – literatuurstudie

De literatuurstudie en het veldbezoek hebben aangetoond dat het projectgebied een potentieel biotoop vormt voor vogelsoorten als de pimpelmees en de huismus. Dit geldt met name voor het verwilderde tuintje met schuur in het westen van het plangebied. Het verruigde graslandje vormt een potentieel biotoop voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Er zijn geen dassenburchten aangetroffen in het plangebied, er is in het plangebied dan ook geen geschikt habitat voorhanden voor de das. De bomen in het plangebied dienen mogelijk als foerageergebied voor de rode eekhoorn. De eerste vleermuizenverkenning door Bugelhajema Adviseurs heeft aangetoond dat er in en om de woning in het plangebied vleermuizen voorkomen. Daarnaast wordt de bebouwing in het plangebied geschikt geacht als potentiële vleermuizenverblijfplaats. Het plangebied wordt niet geschikt geacht voor de in de literatuurstudie gevonden strikt beschermde vlindersoorten donker pimperlblauwtje, pimperlblauwtje en het heideblauwtje. Pimperlblauwtjes komen voor in hooilandjes, het heideblauwtje komt voor in heideterreinen.

5 Toetsing aan de Flora- en faunawet

5.1 Licht beschermde soorten (tabel 1- soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

5.2 Vogels

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd (categorie 1-4 vogelsoorten). Dit betreft alle in bomen broedende roofvogelsoorten en de kerkuil, ransuil, steenuil, oehoe, roek, grote gele kwikstaart, ooievaar en de huismus. Geen van deze vogelsoorten en hun nesten zijn in het plangebied waargenomen. Dit valt gezien het seizoen waarin het veldbezoek heeft plaatsgevonden echter niet volledig uit te sluiten.

Het plangebied is door de aanwezigheid van veel struweel met een wilde haag van liguster, gewone vlier en sleedoorn en een oud vervallen schuurtje zeer geschikt als mogelijk biotoop voor de huismus. De huismus is een categorie 2 vogelsoort. Het is een koloniebroeder, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broedt en daarin zeer honkvast is of afhankelijk is van bebouwing of biotoop. Derhalve dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de huismus in het plangebied, met name het verwilderde tuintje met oude schuur in het oosten van het plangebied. Worden er hierbij geen huismussen of mogelijke andere (strikt) beschermde vogelsoorten aangetroffen, dan zijn er geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet en hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd. Worden er nesten van de huismus (of mogelijk andere categorie 1-4 soorten) aangetroffen, dan is een ontheffing noodzakelijk.

Daarnaast zijn er categorie 5 vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen holen of spechtengaten aangetroffen in de bomen in het plangebied. Eventueel aanwezige nesten van categorie 5 vogelsoorten zijn in dit geval echter niet beschermd, aangezien er voldoende nestmogelijkheden zijn in het nabij gelegen agrarisch gebied met houtwallen. Er zijn derhalve geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Er hoeft daarom geen nader vogelonderzoek plaats te vinden. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

5.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. In de aanwezige bebouwing in het plangebied, bestaande uit een supermarkt, een jaren '30 woning en een oud vervallen schuurtje, zijn verluchtingsgaten aangetroffen in spouwmuren, dakbetimmering, loodflappen rondom de schoorsteen en langs muren en dakpannen. Hierdoor zijn deze gebouwen geschikt bevonden als potentiële vleermuizenverblijfplaats. Daarnaast blijkt uit een vleermuizeninventarisatie uitgevoerd door Bugelhajema Adviseurs, dat er vleermuizen voorkomen om en nabij de woning in het plangebied en dat zowel de supermarkt als de woning geschikt worden geacht als potentiële vleermuizenverblijfplaats. Gezien bovenstaande dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar vleermuizen in en om de bebouwing in het plangebied.

Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hollen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Op voorliggende planlocatie is in de beuk een gat aangetroffen wat geschikt wordt geacht als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Deze beuk blijft mogelijk behouden. In dergelijk geval zijn er wat betreft boombewonende vleermuizen geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. In het geval dat deze beuk wordt verwijderd, dient er eveneens een onderzoek te worden uitgevoerd naar boombewonende vleermuizen.

De beplanting in het plangebied is geschikt bevonden als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Ondanks dat een deel van het huidige foerageergebied zal verdwijnen, is er voldoende foerageergebied in de directe nabijheid van het plangebied aanwezig, waaronder houtwallen in het nabij gelegen landelijk gebied. Derhalve bestaat er wat betreft foerageergebied geen noodzaak voor de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

Worden er bij het onderzoek naar gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen geen vleermuizen aangetroffen, dan zijn er geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. In andere gevallen dient mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd.

5.4 Eekhoorn

Een eekhoorn maakt jaarlijks een nest voor het groot brengen van de jongen. Aan het eind van de herfst wordt een vijftal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden nieuwe nesten op een andere plek gebouwd. Alleen in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen is dat nest be-

scherm. De winternesten zijn alleen beschermd in de periode dat ze gebruikt worden voor de overwintering. In het plangebied zijn bij het veldbezoek geen eekhoornnesten aangetroffen. Het kan gezien het seizoen waarin het veldbezoek heeft plaatsgevonden echter niet geheel worden uitgesloten dat er geen nesten aanwezig zijn.

Het plangebied is daarnaast geschikt als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied ook de verblijfplaats zou verdwijnen. In voorliggend geval is er genoeg foerageergebied in de omgeving (landelijk gebied) over, waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn. Indien eventuele kap- en sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kraamperiode (circa maart tot en met mei) en de winterperiode indien concrete nesten aanwezig zijn, hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

In de nabijheid (2 km) van het plangebied ligt een bosgebied dat deel uitmaakt van de EHS. Indien alle werkzaamheden in het plangebied hydrologisch neutraal worden uitgevoerd blijft de waterhuishouding onveranderd. In dat geval zal er naar alle waarschijnlijkheid geen sprake zijn van een significant negatief effect op de nabijgelegen EHS.

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens en het veldbezoek kan worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde broedvogels, vleermuizen, de Euraziatische rode eekhoorn en vlinders.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Vogels

Het plangebied is door de aanwezigheid van veel struweel met een wilde haag van liguster, gewone vlier en sleedoorn en een oud vervallen schuurtje zeer geschikt als mogelijk biotoop voor de huismus. Derhalve dient er een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismus in het plangebied. Worden er hierbij vaste nesten van de huismus aangetroffen, dan is een ontheffing noodzakelijk.

Er zijn geen holen of spechtengaten aangetroffen in de bomen in het plangebied. Eventueel aanwezige nesten van categorie 5 vogelsoorten (waaronder de pimpelmees) zijn in dit geval niet beschermd, aangezien er voldoende nestmogelijkheden zijn in het nabij gelegen agrarisch gebied met houtwallen en dergelijke. Er hoeft derhalve geen nader onderzoek naar deze vogelsoorten plaats te vinden. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Vleermuizen

In de aanwezige bebouwing in het plangebied, bestaande uit een supermarkt, een jaren '30 woning en een oud vervallen schuurtje, zijn verluchtingsgaten aangetroffen in spouwmuren, dakbetimmering, loodflappen rondom de schoorsteen en langs muren en dakpannen. Een vleermuizenverkenning door Bugelhajema Adviseurs in het plangebied heeft de aanwezigheid van drie soorten vleermuizen in het plangebied aangetoond, namelijk gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Er dient daarom een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar vleermuizen in en om de bebouwing in het plangebied.

In het geval de beuk op de planlocatie behouden blijft, zijn er wat betreft boombewonende vleermuizen geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. In het geval dat deze beuk wordt verwijderd, dient er eveneens een onderzoek te worden uitgevoerd naar boombewonende vleermuizen.

Worden er bij het onderzoek naar gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen geen vleermuizen aangetroffen, dan zijn er geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. In andere gevallen dient mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd.

De bestemmingsplanprocedure kan worden voortgezet onder de voorwaarde dat alle zes de veldbezoeken van het vleermuizenonderzoek zijn afgerond voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Eekhoorn

Wanneer er in de winterperiode geen concrete nesten van de eekhoorn aanwezig zijn en wanneer kap- en sloopwerkzaamheden buiten de kraamperiode (ca. maart t/m mei) worden uitgevoerd, hoeft er geen ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

6.2 Aanbevelingen

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (halverwege maart tot en met halverwege augustus) indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen is het wel belangrijk om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te beperken. Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen of weinig belemmering. Vanuit vleermuizenoogpunt heeft het de voorkeur dat deze armaturen gebruikt worden.

Met de eekhoorns in het gebied kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de kraamperiode (ca. maart t/m mei) en in de winterperiode, indien concrete nesten aanwezig zijn.

Rosmalen, 21 december 2009
RoB, Croonen Adviseurs

7 Bronnen

7.1 Boeken en rapporten

Broekhuizen, S. et al. (1992). *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*, KNNV.

Cools, J. M.A., (1989). *Atlas van de Noord-Brabantse Flora*, KNNV.

EIS-Nederland/De Vlinderstichting/ Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2006). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.

Nie de, H. W., (1997). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, Media Publishing Doetinchem.

SOVON, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS – Nederland.

Stumpel T., Strijbosch H. (2006). *Veldgids amfibieën en reptielen*, KNNV Uitgeverij.

7.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.natuurloket.nl
- www.bing.com/maps
- www.minInv.nl
- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Bijlage

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is ver-

leend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermde of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving

De Flora- en faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in het landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen

De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:

- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns;
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een ontheffing verlenen.

De Dienst Regelingen van LNV verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Ruimtelijke ingrepen: ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden;
- Onderwijs en onderzoek, reproductie en herintroductie: in het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van reproductie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden;

- Overigen: deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk. Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Dienst Regelingen deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.